

INGEN MÅ SLÅ

Undervisningsmateriale - Indskoling

Red Barnet

Information om materialet

KLASSE:

1.-3. klasse

TEMAORD:

børns rettigheder, FN's børnekonvention, beskyttelse, vold og overgreb

FAG:

dansk

AKTIVITETSTYPER:

animationsfilm, quiz, bevægelse, lydclip, refleksion- og dialogøvelser

Kort om materialet

Gennem en række øvelser skal de yngste elever forholde sig til børnekonventionens artikel 19, der handler om børns ret til beskyttelse mod vold.

Du kan bruge materialet til at undervise i og åbne samtalen om børns ret til at leve et liv uden vold.

Materialet er baseret på uddrag fra materialet STÆRKE SAMMEN til indskolingen, der handler om at forebygge vold og overgreb mod børn.

Vigtigt at vide inden du bruger materialet:

Materialet omhandler retten til ikke at opleve eller udsættes for fysisk og psykisk vold. Husk, at du ikke skal være ekspert, men en tryk voksen, der kan hjælpe, hvis en elev har brug for det. Stil dig derfor til rådighed for eleverne og vis, at man godt kan tale om dette vigtige emne. Vær opmærksom på din skærpede underretningspligt.

Introduktion

- FN's børnekonvention slår fast, at børn har ret til at blive beskyttet mod vold og mishandling.
- Det er vigtigt, at alle børn ved, hvad vold er, og at det fx aldrig er okay, at voksne slår børn.
- Børn skal også kende deres rettigheder og handlemuligheder, så de har mulighed for at sige fra og bede om hjælp, hvis de bliver udsat for vold eller andre former for krænkelse og overgreb.

Formålet med materialet

Formålet med "Ingen må slå" er at oplyse de mindste elever om retten til at leve et trygt liv uden vold og desuden:

- At eleverne ved, at det er ulovligt at udøve vold mod andre mennesker
- At eleverne ved, at det er de voksnes ansvar at beskytte børn mod vold
- At eleverne ved, at de har ret til at få hjælp, hvis de har været udsat for vold
- At eleverne ved, hvor de kan få hjælp, hvis de har været udsat for vold, og hvad de kan gøre, hvis de oplever at andre er udsat for vold

Materialet

Kobling til FN's børnekonvention:

Alle Red Barnets materialer er funderet på FN's børnekonvention. Dette materiale berører særligt følgende rettighed:

- Børns ret til beskyttelse mod alle former for mishandling begået af forældre eller andre (artikel 19)

Materialets opbygning:

Materialet består af en velkomst, grundviden, fire øvelser, som handler om hvad vold er, hvorfor det er ulovligt og hvor man kan få hjælp samt en opsamling. Vi opfordrer til, at I gennemfører øvelserne i rækkefølge.

Baggrund for materialet:

Vold er et tabuiseret emne og undersøgelser viser, at de fleste ikke kender til problemets omfang. Materialet prøver at åbne tabuet op, og skabe plads til dialog om vold, hvorfor det er ulovligt og hvordan man kan få hjælp.

VELKOMMEN TIL

Ingen må slå

Nu gælder det om at blive klogere på artikel 19 i FN's børnekonvention. Artikel 19 handler om børns ret til at blive beskyttet mod alle former for vold og mishandling. Vi skal snakke om:

- Hvad vold er
- Hvorfor vold er ulovligt
- Hvad vi kan gøre, hvis vi oplever vold

Hjernestarter

Hvad kommer I til at tænke på, når I hører ordet "vold"?

Hvad er FN's børnekonvention?

- FN's børnekonvention er en international aftale om rettigheder for børn.
- Børnekonventionen gælder for **ALLE** mennesker under 18 år i alle lande, der er med i aftalen, herunder Danmark. Den blev vedtaget d. 20. november 1989.
- Børnekonventionen tager udgangspunkt i barnets bedste for at sikre:
 - Børns grundlæggende rettigheder, fx mad, sundhed og et sted at bo
 - Børns ret til udvikling, fx skolegang, fritid, leg og information
 - Børns ret til beskyttelse, fx mod krige, vold, misbrug og udnyttelse
 - Børns ret til medbestemmelse, som fx indflydelse, deltagelse og ytringsfrihed
- FN's Børnekomité kan behandle klager fra danske børn, hvis deres rettigheder er blevet krænket.

Børn har ret til at leve uden vold

Børnekonventionens siger, at **ALLE** børn har ret til at blive beskyttet mod vold og mishandling. Den siger også, at det **ALTID** er de voksnes ansvar at beskytte børn mod vold!

Eksempler på vold

- At spytte
- At slå (både med hænder og ting)
- At skubbe
- At flå/rive/ruske
- At nive
- At sparke
- At holde nogen fast
- At tage kvælertag
- At brænde nogen

Hvad siger **loven**?

- ❖ Alle former for vold mod børn er i strid med både børnekonventionen og dansk lovgivning
- ❖ Staten har pligt til at hjælpe, hvis børn bliver udsat for vold
- ❖ I 1997 blev det i Danmark forbudt for forældre at slå deres børn

Ingen må slå

I denne øvelse skal vi se og arbejde med en animationsfilm, der handler om Lilja, som nogle gange er bange derhjemme.

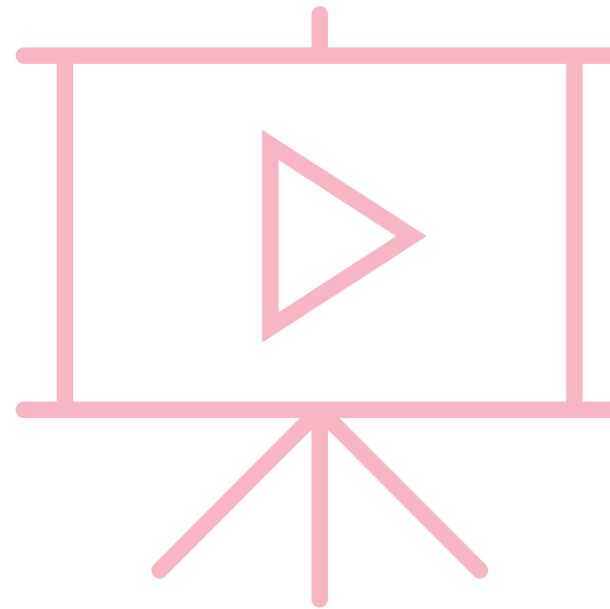

Øvelsesvejledning – Sådan gør vi:

1. Om lidt skal vi sammen se en animationsfilmen "Ingen må slå", som varer cirka otte minutter.
2. Filmen handler om, at lige meget hvad der sker, så må voksne ikke slå børn, og at det er vigtigt, at man er tryk og har det godt derhjemme.
3. Når vi har set filmen, får I et øjeblik til at sidde og tænke.
4. Bagefter taler vi sammen om filmen med afsæt i spørgsmålene på det følgende slide.

Animationsfilmen "Ingen må slå"

Find videoen [her](#)

Vi taler i fællesskab om:

- Hvad lagde I mærke til i filmen?
- Hvorfor har Lilja svært ved at fortælle, hvordan hun har det?
- Forestil jer, at I er venner med Lilja, og at hun en dag fortalte jer, at hendes far havde slået hende. Hvad ville I så gøre?
- Hvad nu hvis Lilja sagde, at det var en hemmelighed og at I ikke måtte sige det til nogen?

Hemmeligheder

I denne øvelse skal vi tale om forskellen på gode og dårlige hemmeligheder – og hvad I kan gøre, hvis nogen beder jer om at holde på en hemmelighed, som ikke er rar.

15-20
MINUTTER

Øvelsesvejledning – Sådan gør vi:

1. Vi skal nu tale lidt mere om gode og dårlige hemmeligheder.
2. Først skal I sammen med jeres sidemakker tale om, hvorvidt I selv har prøvet at skulle holde på en hemmelighed med udgangspunkt i de spørgsmål, som står på det følgende slide.
3. Derefter læser vi sammen et par eksempler på hemmeligheder og stemmer om, hvorvidt vi synes, at der er tale om gode eller dårlige hemmeligheder.
4. Efter hver hemmelighed stemmer vi med tommelfingeren. Hvis I synes, at der er tale om en god slags hemmelighed, vender I tommelfingeren opad. Hvis I synes, at der er tale om en dårlig hemmelighed, vender I tommelfingeren nedad.
5. Derefter skal vi se en kort video med en tidligere politibetjent, som har vigtige budskaber om svære hemmeligheder.
6. Til slut samler vi op og taler i fællesskab om de spørgsmål, som står på det følgende slide.

To og to – Tal sammen om:

1. Hvilke erfaringer har I med at holde på hemmeligheder? Fortæl uden at røbe hemmelighederne!
2. Hvornår er en hemmelighed god? Hvornår er den dårlig?
3. Hvorfor kan man have lyst til at have en hemmelighed?

Hemmelighed 1:

”Amins forældre planlægger at overraske bedstemor med en tur i Tivoli for hele familien om en uge. Amin skal holde det hemmeligt overfor sin bedstemor”

Hemmelighed 2:

”William fortæller sin klassekammerat, at han bliver mobbet af en anden større elev i skolen, og han beder vennen om ikke at sige det til nogen”

Hemmelighed 3:

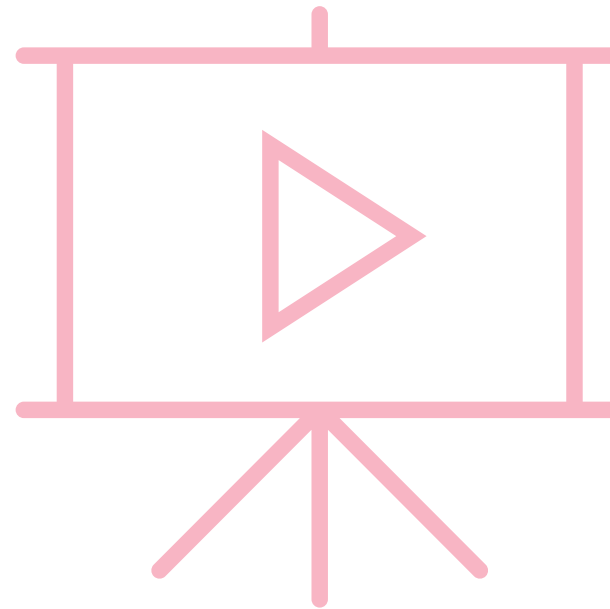
”Aya ved, hvor hendes storesøsters fødselsdagsgave er gemt, men Aya vil ikke afsløre det for hende, fordi det skal være en overraskelse”

Hemmelighed 4:

”En voksen i Simones familie behandler hende og hendes søskende dårligt og siger, at hun ikke må fortælle nogen om det”

Videoklippet ”Svære hemmeligheder”

Find videoen [her](#)

Vi taler i fællesskab om:

- Var I enige om, hvad der var gode og dårlige hemmeligheder?
- Hvad tænker I om det, politiefterforskeren fortalte?
- Hvad kan I gøre, hvis nogen beder jer at holde på en hemmelighed, som ikke er rar?
- Hvem kan vi gå til, hvis vi har brug for at dele en dårlig hemmelighed med nogen? Find gerne på så mange personer som muligt, der kan hjælpe.

Hvor går grænsen?

I denne øvelse skal vi undersøge vores personlige grænser. Vi skal tale om, hvordan vi kan øve os i at mærke vores grænser og sige fra, hvis nogen overskrider vores grænser.

10-15
MINUTTER

Hvad **er** grænser?

En landegrænse er en linje, der adskiller to lande. En grænse mellem lande kan både være synlig (fx et skilt eller et hegn), men den kan også være usynlig.

En personlig grænse er, at vi kan mærke, hvornår noget er okay, og hvornår det ikke er okay. Personlige grænser er altid usynlige – men vi kan lære at mærke dem.

Øvelsesvejledning – Sådan gør vi:

1. Om lidt skal vi lave en øvelse om grænser i tre forskellige udgaver.
2. I skal være sammen i makkerpar, og I skal stå på to rækker, så I står over for jeres makker med cirka 2-3 meter imellem jer.
3. Når jeg siger til, skal alle på den ene række strække deres arm frem mod deres makker, og derefter gå langsomt frem mod makkeren.
4. Når makkeren på den anden række synes, at den anden kommer for tæt på, siger vedkommende "stop". Herefter bytter I roller, så alle får lov at prøve både at gå frem og at sige "stop".
5. Bagefter skal I lave den samme øvelse igen, men i stedet for at sige "stop", skal I nu *skubbe* den andens arm væk – dog ikke for hårdt! Den første række starter igen, og bagefter bytter I.
6. Slutteligt laver I øvelsen en sidste gang, men her skal I sige fra ved at bruge sætningen: *“Nu synes jeg ikke det er rart, og jeg vil gerne have du stopper”*.
7. Når vi har været igennem alle tre runder, sætter vi os og taler om, hvordan det var at lege legen.

Vi taler i fællesskab om:

- Hvorfor laver vi en øvelse om grænser?
- Hvordan føles det, når den andens hånd kommer for tæt på?
- Hvordan føles det, når hånden bliver skubbet væk?
- Hvordan var det anderledes at sige fra med ord i stedet for at skubbe?

Når nogen slår med ord

I denne øvelse skal vi høre en historie om en dreng, der hedder Mads og tale om, hvordan det mon er at være ham.

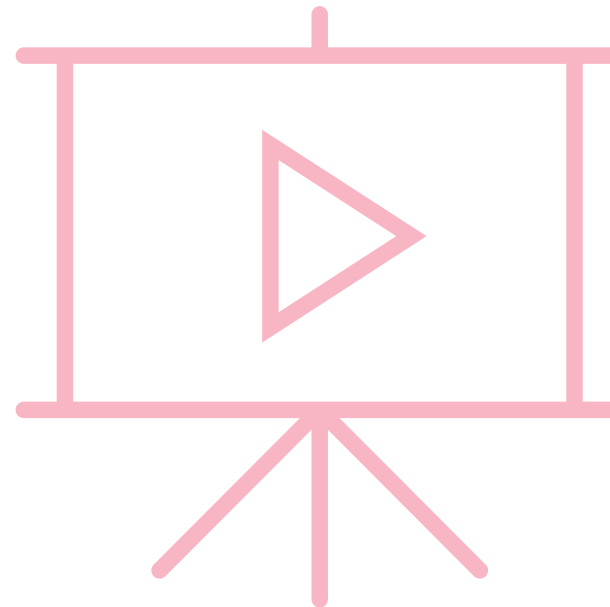
15-20
MINUTTER

Øvelsesvejledning – Sådan gør vi:

1. Vi skal nu lytte til en historie, som varer cirka 5 minutter.
2. Historien handler om Mads, som ikke altid synes, at det er så rart at komme hjem til sin mor.
3. Det er en lidt hård historie, så det kan godt være, at nogle af jer måske bliver kede af det på Mads' vegne. Det er okay at blive ked af det, og vi snakker om Mads' historie sammen bagefter.
4. Når vi har lyttet til historien, taler vi om, hvordan det mon er at være Mads, hvad I tænker kunne hjælpe ham og så læser vi fælles en pointe om vold.

Lydklippet "Historien om Mads"

Find lydklippet [her](#).

Vi taler i fællesskab om:

- Hvorfor tror I, at Mads har ondt i maven over at skulle hjem til sin mor?
- Hvad tænker I om den måde Mads' mor opfører sig?
- Hvad synes I, at Mads skal gøre?
- Hvad synes I Mads' lærer, Pia skal gøre?
- Hvis I var venner med Mads, hvad kunne I så gøre for at støtte ham?
- Hvis nu Pia ikke havde spurgt Mads, om han havde det godt, hvem kunne han så ellers få hjælp fra?

Psykisk vold er også vold

Hvis vores nærmeste familie hele tiden skælder ud, truer eller nedgør os, så er det ligesom at blive slået med ord. Børn har ret til at vokse op uden at være bange for fysisk eller psykisk vold!

Fælles opsamling – Hvad tager vi med os?

Vi har nu talt om og arbejdet med børns ret til at blive beskyttet mod alle former for vold og mishandling.

- Hvordan har det været at tale om så alvorligt et emne?
- Nævn noget, du har lært i dag, som du ikke vidste i går.
- Kan I nævne to eksempler på, hvordan man kan få hjælp?

